

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4510/2020
09.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Ивана Пуповић, адвокат из ..., против туженог Агроомега ДОО Жабал, кога заступа пуномоћник Стеван Рајић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 316/20 од 28.05.2020. године, у седници одржаној 09.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 316/20 од 28.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 430/2019 од 14.11.2019. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 7.810.866,00 динара са законском затезном каматом од 12.09.2016. године до исплате. Тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 531.062,99 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 316/20 од 28.05.2020. године, ставом првим изреке жалба туженог је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му исплати износ од 7.810.866,00 динара са законском затезном каматом од 12.09.2016. године до исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове поступка у износу од 199.927,00 динара. Ставом трећим изреке тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 235.708,66 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужени је са Општом земљорадничком задругом „Прогрес“ Жабалј дана 11.01.2016. године закључио вансудско поравнање којим је констатовано да између уговорних страна тече извршни поступак пред Основним судом у Новом Саду Ив 3081/2013, да тужени као поверилац има према задрузи као дужнику потраживање у укупном новчаном износу од 8.846.515,24 динара, да је поред туженог, као повериоца у наведеном извршном поступку одређено извршење против истог дужника ради наплате новчаног потраживања у корист и других извршних поверилаца (који су појединачно означени у поравнању) те да се извршење свих поверилаца спроводи уписом забележбе, проценом вредности непокретности и јавном продајом непокретности уписаних у лист непокретности број .. КО ... и то кп бр .., .., .., .. и .. све у власништву дужника са 1/1 дела. Тужени као поверилац се обавезао да измири све доспеле, а неплаћене обавезе дужника према извршним повериоцима у наведеном извршном поступку који су појединачно означени у члану 2. поравнања, уз урачунавање потраживања које и сам има према дужнику у истом извршном поступку и обавезу дужника да по извршеним испуњењима, уместо исплате, а заменом испуњења преда у својину непокретности које су ближе описане у члану 4. поравнања. Наиме, уговорне стране су сагласно уговориле замену испуњења обавезе на тај начин што се дужник обавезује да уместо исплате повериоцевог потраживања и обавезе према повериоцу на име суброгације повериоца у права свих лица која ће наступити исплатом свих износа из члана 2. поравнања, пренесе у својину са свим теретима кп бр .., .. и .. уписане у лист непокретности број .. КО ..., с тим да се пренос својине сматра преносом уз накнаду од 40.721.923,24 динара, која чини укупно исплаћени износ извршним повериоцима, као трећим лицима из члана 2. поравнања и износ који представља потраживање које поверилац има према дужнику. Дужник се обавезао да преда у посед описане непокретности потписивањем поравнања, а у члану 6. дата је *clausula intabulandi*. У члану 3. предметног поравнања поверилац се обавезао да ће дужнику као доказ о извршеним обавезама предати закључке о закључењу извршног поступка Ив 3081/2013 за повериоце који су наведени у поравнању или други доказ или исправу којом се на несумњив начин може утврдити да је обавеза извршена, а потраживање престало. Наведено вансудско поравнање је оверено код јавног бележника. Као један од поверилаца у наведеном извршном поступку означен је и „Сојапротеин“ АД Бечеј, а у члану 7. је констатовано постојање терета – заложног права у корист „Сојапротеин“ АД Бечеј на основу заложне изјаве број Ов 303/98 на парцели број .. КО ... . Решењем РГЗ СКН дозвољен је упис права својине на наведеним парцелама (... .. и .. КО ...) у корист овде туженог са 1/1 удела на основу предметног вансудског поравнања. На основу решења Основног суда у Новом Саду Ив 3081/2013 од 17.07.2017. године, тужилац је ступио на место извршног повериоца „Сојапротеин“ АД Бечеј против извршног дужника Општа пољопривредна задруга „Прогрес“ Жабалј, на основу уступања потраживања. Решењем РГЗ СКН Жабалј од 04.09.2018. године дозвољено је брисање заложног права у корист „Сојапротеин“ АД за износ од 200.000,00 динара на кп бр .., на захтев овде туженог на основу брисовне дозволе из разлога што је дуг у наведеном износу измирен. Од дана закључења вансудског поравнања до дана обављеног вештачења у овој парници тужиоцу, а ни претходном

повериоцу „Сојапротеин“ АД Бечеј није исплаћено потраживање које је наведено у вансудском поравнању.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев закључујући да је предметно вансудско поравнање реализовано преносом дела имовинске целине ОЗЗ „Прогрес“ Жабал на овде туженог, па у смислу члана 452. Закона о облигационим односима (ЗОО) тужени као стицалац одговара солидарно са претходним имаоцем за дугове који се односе на ту целину и тужилац има непосредни захтев према стицаоцу, односно овде туженом.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да се у конкретном случају не ради о преносу имовинске целине или њеног дела у смислу члана 452. ЗОО, већ о преузимању испуњења из члана 453. наведеног закона, у ком случају се тужени обавезао према дужнику (ОЗЗ „Прогрес“ Жабал) да испуни његову обавезу према повериоцима, те он не преузима дуг, нити приступа дугу па поверилац нема никакво право према њему. Дужник из извршног поступка ОЗЗ „Прогрес“ Жабал и поред закљученог вансудског поравнања које има природу уговора о преузимању испуњења и даље је у обавези према својим повериоцима, конкретно овде тужиоцу да испуни обавезу.

По оцени Врховног касационог суда становиште другостепеног суда је правилно.

Према члану 452. Закона о облигационим односима, лице на које пређе на основу уговора нека имовинска целина физичког или правног лица, или један део те целине, одговара за дугове који се односе на ту целину, односно на њен део, поред дотадашњег имаоца и солидарно с њим, али само до вредности њене активе. Нема правног дејства према повериоцима одредба уговора којом би се искључивала или ограничавала одговорност утврђена у претходном ставу.

Према члану 453. наведеног закона, преузимање испуњења се врши уговором између дужника и неког трећег којим се овај обавезује према дужнику да испуни његову обавезу према његовом повериоцу. Он одговара дужнику ако благовремено не испуни обавезу повериоцу, те овај затражи испуњење од дужника. Али он не преузима дуг, нити приступа дугу и поверилац нема никакво право према њему.

У конкретном случају, предметно вансудско поравнање је закључено између дужника и туженог као повериоца из истог извршног поступка (Ив 3081/13), којим се тужени обавезао да измири све доспеле, а неплаћене обавезе дужника према његовим извршним повериоцима у том извршном поступку. То значи да тужени није преузео дуг, нити приступио дугу, па тужилац као поверилац уступљеног потраживања (претходног извршног повериоца „Сојапротеин“ АД Бечеј) у наведеном извршном поступку, нема право да тражи испуњење обавезе из предметног поравнања. Тужени одговара дужнику (ОЗЗ „Прогрес“ Жабал) ако благовремено не испуни обавезу повериоцу, те овај затражи испуњење од дужника, што значи да је дужник и поред закљученог вансудског поравнања и даље у обавези према својим повериоцима у извршном поступку који се води. Према садржини вансудског поравнања извршење је одређено уписом забележбе, проценом вредности непокретности и јавном продајом

непокретности извршног дужника на парцелама које су предмет и поравнања. Према одредби члана 107. став 3. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ број 31/11 ... 139/14) који се примењује у наведеном извршном поступку, уписом у јавну књигу, извршни поверилац стиче право да своје потраживање намири из непокретности и у случају да треће лице касније стекне на истој непокретности право својине. Зато су неосновани наводи ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права и институт приступања дугу у случају примања неке имовинске целине (члан 452. ЗОО), јер тужилац има положај повериоца уступљеног потраживања (претходног извршног повериоца „Сојапротеин“ АД Бечеј), које се намирује у конкретном извршном поступку по правилима наведеног Закона о извршењу и обезбеђењу.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић